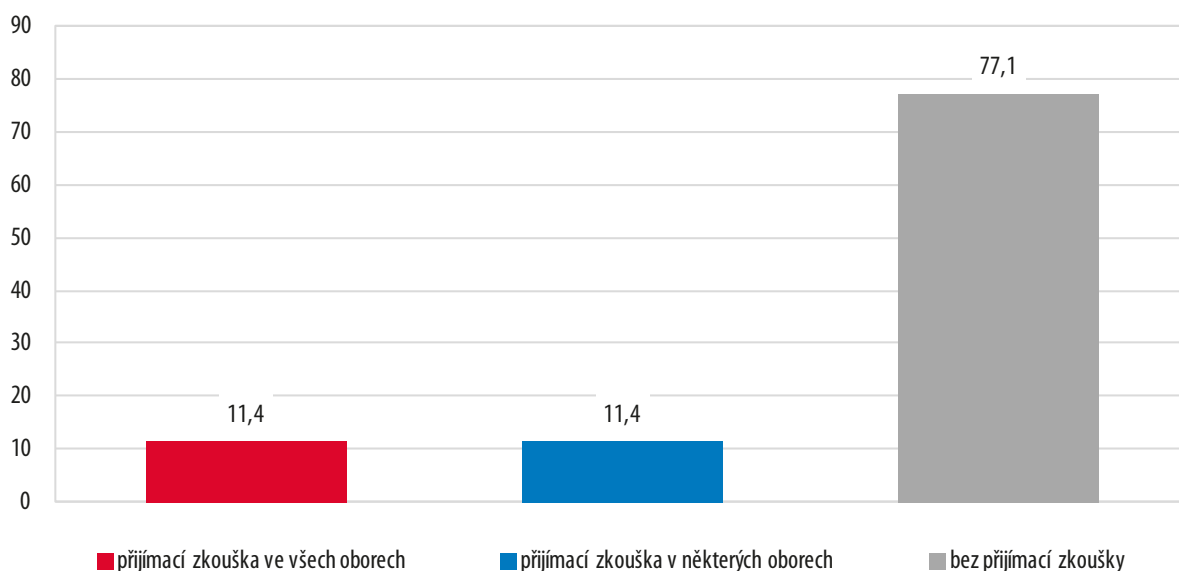

2016/2017 se poprvé konaly tzv. jednotné přijímací zkoušky do maturitních oborů vzdělání, ovšem absence centrálně stanovené minimální hranice úspěšnosti v jednotných testech z českého jazyka a literatury a matematiky a zejména nerealizování školní přijímací zkoušky zaměřené na ověřování obecných studijních předpokladů umožnily školám naplňovat první ročník prakticky bez jakéhokoliv omezení, aniž by následně s nízkým studijním potenciálem přijatých žáků dokázaly efektivně pracovat.

Graf 11

Podíl škol, ve kterých byli žáci maturující ve školním roce 2015/2016 přijati na základě přijímací zkoušky (v %)

Pouze v necelé čtvrtině sledovaných škol byli žáci maturující ve školním roce 2015/2016 přijati alespoň do některých oborů vzdělání na základě přijímací zkoušky⁵, z toho jen v 11,4 % škol byla přijímací zkouška realizována ve všech oborech vzdělání. Častěji jsou přijímací zkoušky organizovány ve čtyřletých oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou než v nástavbových oborech vzdělání.

Ve školách, které školní přijímací zkoušky realizovaly, bylo jejich součástí nejčastěji ověření vědomostí z českého jazyka a z matematiky, ovšem bez stanovené minimální hranice úspěšnosti. V malé míře byly ověřovány vědomosti v cizím jazyce, obecné studijní předpoklady a předpoklady pro studium zvoleného oboru. V malé míře byl využíván také motivační rozhovor. Výraznější třídění žáků na vstupu do vzdělávání by nepochybně významně snížilo riziko jejich pozdějšího neúspěchu během studia nebo při jeho ukončování.

Dalším zásadním faktorem, který negativně ovlivňuje průběh vzdělávání žáků, je jejich vysoká absence ve výuce. Omluvená a neomluvená absence souvisí s nízkou mírou jejich motivace ke vzdělávání, a negativně pak ovlivňuje jejich výsledky v průběhu i při ukončování vzdělávání. Vysoká absence a s tím související neúspěšnost ve vzdělávání vedou k předčasným odchodům ze vzdělávání a jsou silným faktorem předurčujícím neúspěšnost při ukončování studia.

Školy na tento nepříznivý stav reagují většinou formálními, nefunkčními opatřeními ke snížení vysoké absence žáků (zpravidla ve školním řádu). Mezi tato opatření patří např. stanovení podílu výuky, který musí žáci absolvovat, aby byli klasifikováni, nebo zvýšení motivace žáků ke vzdělávání na základě individuálních pohovorů. Tato opatření však nejsou efektivní. Školy nemají nastaveny účinné mechanismy a nepřijímají systematická opatření ke snižování absence žáků. Vedení škol společně se školními poradenskými pracovišti tedy např. neanalyzuje podrobně příčiny vysoké absence žáků ve vyučování a neprovádí důklad-

5 Žáci čtyřletých maturitních oborů konali přijímací zkoušku v roce 2012/2013, žáci nástavbových oborů v roce 2014/2015.